

Årsrapport 2021

Trafiknämnden

Rapport från
Stadsrevisionen
Nr 13, 2022

Dnr: RVK 2022/14

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

All rapportering finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. Rapporterna kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till

Trafiknämnden

Årsrapport 2021

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av trafiknämndens verksamhet under 2021.

Revisorerna konstaterar att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten behöver utvecklas. Årets granskning har bland annat visat på brister i den interna kontrollen avseende styrning och kontroll av underhåll/reinvesteringar i gator och broar. Bristerna gäller både trafiknämndens kännedom om vägnätets tillstånd och den ekonomiska planeringen av underhållet.

Revisorerna har den 23 mars 2022 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till trafiknämnden för yttrande senast den 30 juni 2022.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Ulf Fridebäck
Ordförande

Tomasz Czarnik
Sekreterare

Stadsrevisionen

Hantverkargatan 3d
105 35 Stockholm
Växel 08-508 29 000
revision.rvk@stockholm.se
start.stockholm/revision

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att trafiknämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit delvis tillräcklig. Väsentliga brister i den interna kontrollen har identifierats avseende styrning och kontroll av underhåll/reinvesteringar i gator och broar. Bristerna gäller både trafiknämndens kännedom om vägnätets tillstånd och den ekonomiska planeringen av underhållet.

En granskning av nämndens hantering av kundärenden visar att rutiner, kontroll och uppföljning av ärendena behöver utvecklas för att säkerställa återkopplingen till medborgarna.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har i delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. Den väsentligaste rekommendationen som återstår gäller implementering av dataskyddsförordningen.

Innehåll

1	Årets granskning	1
2	Verksamhet och ekonomi	2
2.1	Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2	Ekonomiskt resultat	4
2.2.1	<i>Driftverksamhet.....</i>	<i>4</i>
2.2.2	<i>Investeringsverksamhet.....</i>	<i>5</i>
3	Intern kontroll.....	6
4	Räkenskaper.....	8
5	Uppföljning av tidigare års granskning.....	8
	Bilaga 1 – Årets granskning	9
	Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	13
	Bilaga 3 – Bedömningskriterier	18

1 Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av i vilken utsträckning nämnden åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

Revisorerna träffade våren 2021 representanter för nämnden i samband med genomgång av 2020 års granskning och avstämning inför 2021.

Granskningen har genomförts av granskningsledaren Charlotta Hjerdt m.fl. vid revisionskontoret och Kristian Damlin vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt om nämnden följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden bedöms i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på granskning av nämndens redovisning och på de granskningar som genomförts under året.

Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2021 är i allt väsentligt förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer att sju av fullmäktiges tio mål för verksamhetsområdet som berör nämndens verksamhet har uppfyllts. Tre av verksamhetsmålen redovisas som delvis uppfyllda.

Ett av dessa tre handlar om att Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. Motivet till nämndens bedömning är att årsmålen för indikatorerna som rör stockholmarnas nöjdhet bara delvis uppnåtts. Indikatorerna bygger på den medborgarundersökning som staden genomför årligen (med undantag för 2020) om hur invånarna uppfattar sin stadsmiljö. Undersökningen 2021 visar en positiv utveckling jämfört med 2019 avseende invånarnas nöjdhet med städning, renhållning och skötsel samt känsla av trygghet. Utfallen når dock inte fullmäktiges målvärden. Den största avvikelserna gäller renhållning och städning. Utfallet blev 64 procent jämfört med årsmålet 73 procent. Nämnden har genomfört ett antal åtgärder för att nå målet, såsom att inrätta en funktion för samordning av hela stadens renhållning. Vidare har handlingsplaner tagits fram dels för minskat klotter och dels för skadedjursbekämpning.

Verksamhetsmålet ”Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet” nås delvis. Utfallen för flera av indikatorerna når inte målvärdena. Det gäller bl.a. andel

lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden och antal publika laddplatser. Andelen lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser har minskat. Detta antas bero på effekter av pandemin, t.ex. genom fler bilägare som arbetar i hemmet i kombination med ett ökat antal boendeparkeringsstillstånd. Antalet publika laddplatser blev 265 jämfört med årsmålet 1 100. Resultatet förklaras av ett svalt intresse från aktörerna på marknaden att sätta upp laddstolpar. Kontoret har tagit fram ett förslag till handlingsplan för innovativ gatuladdning, för att hitta enkla och mindre kostsamma lösningar.

Det tredje verksamhetsmålet som bedöms delvis uppfyllt är ”Stockholm ska vara en hållbar stad med en god livsmiljö”. Flera av målets indikatorer har inte nått årsmålen. Det gäller exempelvis antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft. Vidare även andelen bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav om användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system. Det anges vara svårt att hitta effektiva åtgärder som nämnden har rådighet över för att minska halten av kvävedioxid i luft. Revisionskontoret har noterat att nämnden under 2021 har deltagit i en utvärdering av införandet av miljözon för lätta fordon på Hornsgatan. En av de viktigaste slutsatserna från utvärderingen är att miljözonen har en relativt liten effekt på utsläppen av kväveoxider och koldioxid samt halterna av kvävedioxid.

Utfallet för indikatorn om BVB anges bero på en förändrad modell för rapportering. Krav tillämpas på användning av BVB i samtliga upphandlingar avseende bygg- och anläggningsentreprenader över fem mnkr enligt redovisningen.

Revisionskontoret har noterat att några av de indikatorer som hör till fullmäktiges inriktningsmål ”En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden” inte når årsmålen. Dessa handlar om prognossäkerhet i tertialrapport 2, aktivt medskapandeindex och andelen investeringsprojekt med avvikelser över 15 procent mellan inriktningsbeslut och genomförandebeslut. Trafiknämnden har fattat två genomförandebeslut under 2021 som avviker från inriktningsbeslutet. Avstämning har skett med stadsledningskontoret.

Prognosavvikelsen i tertialrapport 2 blev sju procent, vilket är i nivå med föregående års utfall.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grund för nämndens målbedömning.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2021:

Driftverksamhet (mkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse 2021, %	Budget-avvikelse 2020, %
Kostnader	2 503	2 456	48	2%	1%
varav kapital-kostnader	697	672	-25	-4%	1%
Intäkter	1 794	1 793	-1		4%
Verksamhetens nettokostnader	710	663	47	7%	9%

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med 47 mnkr i förhållande till budgeten. Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts.

Av den totala budgetavvikelsen svarar kapitalkostnaderna för drygt hälften. Att kapitalkostnaderna blivit lägre beror på förseningar i investeringsverksamheten för ett antal projekt. Övrig avvikelse berör främst verksamhetsområdena barmarksrenhållning och parkering. Kostnaderna för barmarksrenhållningen har blivit lägre på grund av färre evenemang och ett reducerat behov av renhållning, vilket beror på minskad turism till följd av pandemin. Inom parkeringsverksamheten är de lägre kostnaderna relaterade till parkeringsentreprenaderna samt lägre kostnader för fordonsflytt. Parkeringsintäkterna, främst från boendeparkeringar, har blivit högre än beräknat medan felparkeringsintäkterna inte når upp till budgeterad nivå. Antal parkeringsanmärkningar har minskat eftersom en stor andel, 89,6 procent, parkerat rätt. Enligt redovisningen är detta den högsta nivån på rättparkering i innerstaden sedan mätningarna startade år 2004.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Jämfört med den prognos som nämnden lämnade i tertialrapport 2 blev nettokostnaderna 50 mnkr lägre (sju procent). Större avvikelser avser avskrivningar och räntor, barmarksrenhållning och parkeringsverksamheten.

2.2.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Budget-avvikelse 2020
Utgifter	1 191	1 052	138	71
Inkomster	70	76	6	8
Nettoutgifter	1 121	977	144	79

Nämndens utfall för investeringsverksamheten avviker med 144 mnr i förhållande till budget. Under 2021 har trafiknämnden arbetat med cirka 720 investeringsprojekt i olika faser. Av dessa har cirka 20 procent en budget överstigande 5 mnr.

Större avvikelser finns i projekt kopplade till framkomlighets-satsningen såsom cykelinfrastruktur, och åtgärder avseende gång- och kollektivtrafiken. Enligt nämndens redovisning beror avvikelserna på att flera av projekten senarelagts. Detta med anledning av överklagade upphandlingar, förseningar i genomförandeavtal med regionens trafikförvaltning och missbedömda tidplaner.

Nämnden har i samband med stadens tertialrapporter uppmanats att öka takten i genomförandet av projekt "Trygga gång- och cykel-tunnlar" så att åtgärderna hinner avslutas under 2021 i enlighet med kommunfullmäktiges ambition. Majoriteten av de projekt som beviljades trygghetsmedel anges ha färdigställts under året. Två av projekten har försenats (pollare vid Wahrendorffsgatan och Kungsträdgården). Förseningarna beror dels på en överklagad upphandling och dels på en försenad leverans.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

3 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas granskningen av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Av genomförda granskningar framgår exempelvis att styrning och kontroll avseende underhåll/reinvesteringar i gator och broar behöver utvecklas. Det finns väsentliga brister både i trafiknämndens kännedom om vägnätets tillstånd och i den ekonomiska planeringen av underhållet avseende både broar och gator. Det mest centrala styrdokumentet, drift- och underhållstrategin, är inte reviderad sedan år 2010 vilket gör att den i delar är inaktuell. Ekonomisk planering och uppföljning av underhåll av broar respektive gator utöver uppföljningen av reinvesteringsprogrammen behöver utvecklas. Bland annat visar granskningen att upprättade underhållsplaner för gator saknades och att det inte fanns en tillfredsställande uppföljning av underhållskostnader avseende gator.

Vidare visar en granskning av trafiknämndens hantering av kundärenden att rutiner, kontroll och uppföljning av ärendena behöver utvecklas för att säkerställa att återkoppling sker till medborgarna.

Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Nämnden har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.

Nämnden genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärdats. Uppföljningen av

internkontrollplanen redovisas kortfattat i bilaga till verksamhetsberättelsen. Dokumentet redovisar på ett tydligt sätt de iakttagelser som gjorts vid kontrollerna och hur resultatet från kontrollerna bedömts.

Nämnden har en tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi. Nämnden har system och rutiner för uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra. I en tidigare granskning av kontroll och uppföljning av entreprenaddrivna parker bedömdes att rutinen för återkoppling till entreprenör gällande synpunkter och åtgärdsbehov behövde bli tydligare. En uppföljning visar att ett utvecklingsarbete pågår för att systematisera och minska personberoendet i de olika driftavtalen. Arbetet ska färdigställas under våren 2022, bland annat genom ett förbättrat systemstöd.

Nämndens prognossäkerhet i årets tertialrapporter har varit bristfällig, både vad gäller driftbudget och investeringsbudget. Avvikelsen mellan den prognos som lämnades i tertialrapport 2 och utfallet vid bokslutet blev sju procent för driftbudgeten. Avvikelsen har ökat något jämfört med föregående år. För investeringsbudgeten blev avvikelsen cirka 13 procent, vilket är en klar försämring från föregående års utfall om cirka 3 procent. I likhet med nämndens egen slutsats anser revisionskontoret att skillnaden mellan prognos och utfall behöver analyseras för att prognossäkerheten ska bli bättre under 2022.

Under året har revisionskontoret även genomfört granskningar som omfattat bland annat attest, köp av reparationer och underhåll, försäljning av verksamhet samt redovisning av anläggningstillgångar. Inga avvikelser har noterats förutom i nämndens redovisning av anläggningstillgångar.

Genomförda granskningar redovisas mer ingående i bilaga 1.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

5 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2021 redovisas i bilaga 2.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Den väsentligaste rekommendationen som återstår handlar om implementering av dataskyddsförordningen.

Bilaga 1 – Årets granskning

Granskningar under perioden april 2021 - mars 2022

Underhållsarbete avseende gator och broar

En granskning har genomförts av trafiknämndens underhållsarbete avseende gator och broar. Syftet har varit att bedöma om trafiknämndens styrning och kontroll avseende underhåll/reinvesteringar i gator och broar är ändamålsenlig.

Den samlade bedömningen är att trafiknämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende underhåll/reinvesteringar i gator och broar.

Bedömningen grundas på att det finns brister både i trafiknämndens kännedom om vägnätets tillstånd och i den ekonomiska planeringen av underhållet avseende både broar och gator. Förbättringar på dessa områden skulle möjliggöra ett mer kostnadseffektivt underhåll av belagda gator och broar.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att revidering av drift- och underhållsstrategin färdigställs. Vid behov se till att det finns kompletterande styrdokument avseende behovsanalys, statusinventering, underhållsplaner prioritering, beslut och uppföljning för att ge förutsättningar för tillräcklig intern kontroll
- Identifiera nyckeltal avseende underhåll av gator och broar. Detta för att på ett bättre sätt styra och följa hur effektiviteten och produktiviteten i genomfört underhållsarbete utvecklas över tid.
- Låta genomföra statusinventeringar för både gator och broar som är tillräckligt omfattande och systematiskt genomförda för att ligga till grund för tillförlitliga beräkning av underhållsskuld samt långsiktiga underhållsplaner.
- Se till att det sker en regelbunden redovisning i nämnden av hur underhållsskulden för både broar och gator utvecklas över tid.
- Se till att adekvat ekonomisk budgetering och uppföljning av underhåll av broar respektive gator sker utöver uppföljningen av reinvesteringsprogrammen.

- Säkerställa att pågående arbete med införande av systemstöd för planering och styrning av stadens gator och broar kommer i mål.
- Ta fram långsiktiga, strategiska underhållsplaner för att trygga en tillfredsställande underhållstakt och en bättre framförhållning över en längre tidsperiod.

Trafiknämndens hantering av kundärenden

En granskning har genomförts av huruvida trafiknämnden har en systematisk hantering av kundärenden. Med kundärenden menas felanmälan, klagomål, fråga, idé och beröm. Granskningen har omfattat nämndens organisation för hanteringen av kundärenden, riktlinjer och rutiner samt styrning och uppföljning av ärendehantering. Vidare har granskningen omfattat nämndens användning av information från kundärenden i verksamhetsutvecklingen, vilket är ett uppdrag från kommunfullmäktige.

Den sammanfattande bedömningen är att trafiknämndens hantering av kundärenden inte är helt systematisk.

Det finns en organisation för att hantera inkommande ärenden, men denna behöver utvecklas. I granskningen framkommer att det pågår ett utvecklingsarbete kring ärendehantering. I detta arbete är det viktigt att nämnden säkerställer hela organisationens ansvar kopplat till ärendehantering. Enheten Servicecenter vid trafikkontoret hanterar och handlägger inkommande ärenden i första instans, men är i vissa fall beroende av andra verksamheters sakkunskap för att kunna besvara ärenden. I granskningen framkommer att vissa verksamheter inom trafikkontoret brister i att återkoppla gentemot Servicecenter. Det finns inga mål för handläggningstider för dessa ärenden. Detta gör, utöver att medborgare inte får återkoppling på sina ärenden, att handläggningstiderna i vissa fall blir långa. En bristande återkoppling av ärenden kan påverka medborgarnas förtroende för trafiknämnden.

Den stickprovsgranskning som genomförts visar att ett par ärenden inte handlagts i enlighet med gällande rutiner. I granskningen framkommer även exempel på hur statistik och information från kundärenden används i verksamhetsutvecklande syfte. Det finns däremot inget strukturerat arbetssätt för att samla in och hantera denna information.

Revisionskontoret rekommenderar trafiknämnden att:

- Inom nämndens samtliga verksamhetsområden tydliggöra ansvaret för ärendehantering.
- Se till att rutiner, kontroll och uppföljning av hantering av kundärenden utvecklas.
- Utveckla struktur för användning av information och statistik avseende kundärenden i nämndens verksamhetsutveckling.

Attesthantering i ekonomisystemet

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen avseende attesthantering i ekonomisystemet Agresso. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig i granskad process. Granskningen visar att det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning som överensstämmer med registrerade attesträtter i ekonomisystemet. Det finns även ett attestkort för förvaltningschefen.

Intäktprocessen – försäljning av verksamhet

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen i intäktprocessen avseende försäljning av verksamhet. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig i granskad process. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och stickprovskontroll av 16 fakturor. Granskningen visar att pris/fakturerat belopp överensstämmer med överenskomna villkor/avtal för samtliga granskade fakturor. Vidare visar verifieringen att fakturering har skett i enlighet med överenskomna villkor/avtal, att betalning har skett vid rätt tidpunkt, i rätt redovisningsperiod samt att transaktionerna var rätt konterade. Samtliga verifikationer uppfyller kraven i Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och stadens regler. Granskningen visar att det av nämndens delegationsordning framgår vem som är behörig att besluta om makulering. Vidare visade stickprovet att makulering av fakturor skett i enlighet med stadens regler.

Inköpsprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen i inköpsprocessen med fokus på köp av reparationer och underhåll. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig i granskad process. Granskningen, som främst utförts genom stickprovskontroller, visar att transaktionerna i allt

väsentligt är korrekt hanterade avseende prestation, bokföringsunderlag, bokföringstidpunkt, betalningstidpunkt samt kontering. I granskningen har inget framkommit som tyder på avsteg från lagen om offentlig upphandling eller stadens regler avseende inköp.

Anläggningsredovisning

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen avseende nämndens anläggningsredovisning. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen avseende redovisning av anläggningstillgångar inte är tillräcklig. Granskningen, som främst utförts genom stickprovskontroller, visar att granskade investeringsutgifter inte helt har klassificerats i enlighet med stadens anvisningar och god redovisningssed i övrigt. De granskade utgifterna bedöms dock vara hänförliga till rätt investeringsprojekt.

Det förekommer att utgifter för tillfälliga anläggningar och saneringsarbete ingår i anskaffningsvärdet för en tillgång och att netto-redovisning sker i anläggningsredovisningen. Vidare har det, likt tidigare år, framkommit att förvaltningen vid reinvesteringar i normalfallet utgår från att de gamla komponenterna är slutavskrivna och att utrantering inte är aktuellt. Utan kontroll av ett eventuellt restvärde vid reinvesteringar bedöms risken finnas för att anläggningen kan bli för högt värderad. Vidare har granskningen påvisat risk för bristande aktiveringsrutiner.

Utifrån årets granskning rekommenderas nämnden säkerställa att tillfälliga anläggningar och saneringskostnader inte inkluderas i anskaffningsvärdet för investeringar. Vidare att nettoredovisning inte tillämpas i anläggningsredovisningen och att eventuella kvarvarande bokförda värden utranteras vid reinvesteringar. Nämnden rekommenderas även säkerställa att aktivering av avslutade investeringsprojekt sker vid rätt tidpunkt.

Förtroendekänsliga poster

En stickprovsgranskning har skett av förtroendekänsliga poster. Urvalet, som omfattat 16 transaktioner, har inriktats på resor och konferenser, utbildning samt representation.

Granskningen genomfördes i allt väsentligt utan anmärkning avseende, i tillämpliga delar, kontering, syfte, deltagarlista, momsavdrag samt attest. För de fakturor som granskats bedöms inriktning och omfattning som rimlig. Även den interna kontrollen kopplat till hanteringen bedöms vara tillräcklig.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Årlig och fördjupad granskning

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2017	Diarieföring Nämnden rekommenderas att: Uppdatera riktlinjerna för diarieföring. Rekommendation åtgärdad.	X			Enligt nämndens uppföljning av IK-planen för 2021 har riktlinjerna för diarieföring uppdaterats. Kontorets dokumenthandbok, där riktlinjerna för diarieföring ingår, har reviderats och ersätts med en samarbetsyta på intranätet. Den nya samarbetsytan kommer driftsättas i början av maj 2022
ÅR 2019	Delegationsordning Nämnden rekommenderas att: Genomföra uppföljning och kontroll av att delegationsbeslut fattas och anmäls med stöd av gällande delegationsordning. Rekommendation åtgärdad.	X			En ny rutin för anmälan av delegationsbeslut har införts. Staben lägger nu in delegationsbesluten i Insyn. Härigenom fås en bättre bevakning av att respektive avdelning anmäler fattade delegationsbeslut. Därtill har det blivit en bättre spårbarhet.
ÅR 2019	Genomförande av cykelmiljarden Nämnden rekommenderas att: I samband med översyn av cykelplanen säkerställa att dess intentioner efterlevs och följs upp. Rekommendation åtgärdad.	X			Nämnden har gjort en översyn av cykelplanen under 2021. Syftet är att bl.a. att anpassa planen till förändringar av lagstiftningen kring cykling, stadsutveckling och innovationer på området. Ett antal mål föreslås för att följa upp den övergripande inriktningen och de sex föreslagna planeringsinriktningarna. Förslaget har skickats på remiss. Redovisning av remissvar och de justeringar som gjorts planeras tas upp på nämnd i mars 2022 för vidare antagande i fullmäktige (preliminärt juni).
ÅR 2019	Momshantering Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att avdrag för moms sker med korrekt belopp för kostnader där avdragsbegränsningar råder.		X		Berörda handläggare har informerats om vilka momsregler som gäller vid leasing. Därtill görs en kontroll av trafikkontorets ekonomienhet att momsredovisningen är korrekt. Den kontroll som enheten gjort avseende perioden januari-augusti 2021 visade att 75 procent av granskade fakturor var korrekta. Dock var resultatet sämre vid en uppföljande granskning för perioden september-december. Enheten kommer återigen att skicka ut en instruktion till alla berörda handläggare.

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2019	<p>Investeringsprocessen</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Uppdatera nämndens lokala styrande och stödjande dokument med hänvisning till Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer som gäller från årsskiftet 2019. Rekommendation åtgärdad.</p> <p>Överväga en rutin för att hindra att redovisning sker på redan avslutade projekt.</p> <p>För varje enskilt projekt/anläggning göra en bedömning av orsaken till att matchning mellan befintlig anläggning och större investeringsprojekt inte gjorts. Bedömningen bör dokumenteras. Rekommendation kvarstår.</p>		X		<p>Kvarstående rekommendation: En bedömning av orsaken till att matchning mellan befintlig anläggning och större investeringsprojekt inte gjorts bör göras för varje enskilt projekt/anläggning. Bedömningen bör dokumenteras.</p>
ÅR 2020	<p>Förebyggande arbete avseende oegentligheter och förtroendeskadligt agerande</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Dokumentera och följa upp effekterna av vidtagna åtgärder ur förändringsarbetet på stadsmiljöavdelningen avseende förebyggande arbete mot oegentligheter och förtroendekänsligt beteende.</p>		X		<p>Vid enheten för gatudrift har ett arbete genomförts där bland annat roller vid enheten har tydliggjorts och renodlats, systematiska och påkallade kontroller har utvecklats och systematik kring dokumentation av kontroller har utvecklats. Det pågår ett utvecklingsprojekt på stadsmiljöavdelningen som syftar till att skapa ett mer enhetligt, systematiskt och strukturerat arbetssätt. Viss uppföljning sker i samband med VP, både som mål och aktiviteter.</p> <p>Det pågår ett utvecklingsprojekt som berör stadsmiljöavdelningen som helhet. Syftet med projektet är att identifiera arbetsprocesser för att kunna systematisera och minska personberoendet i de olika driftavtalen och uppdragen inom avdelningen. Projektet ska färdigställas under 2022. Revisionskontoret inväntar projektets avslutande.</p>
ÅR 2020	<p>Kontroll av underhåll och drift avseende parker</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>I pågående utvecklingsarbete avseende driftportalen tydliggöra rutinen för uppföljning, särskilt avseende delen som rör återkoppling av synpunkter och åtgärdsbehov.</p>		X		<p>Det pågår ett utvecklingsprojekt som berör stadsmiljöavdelningen som helhet. Syftet med projektet är att identifiera arbetsprocesser för att kunna systematisera och minska personberoendet i de olika driftavtalen och uppdragen inom avdelningen. Projektet ska färdigställas under 2022. Revisionskontoret inväntar projektets avslutande.</p>
ÅR 2020	<p>Inköpsprocessen</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Säkerställa att avtalade villkor följs. Rekommendation åtgärdad.</p>	X			<p>Den uppföljande granskningen visar att nämnden vidtagit åtgärder och påbörjat ett utvecklingsarbete utifrån lämnade rekommendationer. Stickprovsgranskning visar att granskade transaktioner i allt väsentligt är korrekt hanterade avseende avtalade villkor.</p>

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2021	<p>Underhållsarbete avseende gator och broar</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Säkerställa att revidering av drift- och underhållsstrategin färdigställs.</p> <p>Säkerställa att nyckeltal avseende underhåll av gator och broar identifieras.</p> <p>Se till att statusinventeringar genomförs för både gator och broar som är tillräckligt omfattande och systematiskt genomförda för att ligga till grund för tillförlitliga beräkning av underhållsskuld samt långsiktiga underhållsplaner.</p> <p>Se till att regelbunden redovisning sker till nämnden av hur underhållsskulden för både broar och gator utvecklas över tid.</p> <p>Se till att adekvat ekonomisk budgetering och uppföljning av underhåll av broar respektive gator sker utöver uppföljningen av reinvesteringsprogrammen.</p> <p>Säkerställa att pågående arbete med införande av systemstöd för planering och styrning av stadens gator och broar kommer i mål.</p> <p>Se till att långsiktiga strategisk underhållsplaner tas fram</p>				Följs upp 2022
ÅR 2021	<p>Trafiknämndens hantering av synpunkter och felanmälningar</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Inom nämndens samtliga verksamhetsområden tydliggöra ansvaret för ärendehantering.</p> <p>Utveckla rutiner, kontroll och uppföljning av hantering av kundärenden.</p> <p>Utveckla struktur för användning av information och statistik avseende kundärenden i nämndens verksamhetsutveckling.</p>				Följs upp 2022

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2021	<p>Anläggningsredovisning</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Se till att tillfälliga anläggningar och saneringskostnader inte inkluderas i anskaffningsvärdet för investeringar.</p> <p>Se till att nettoredovisning inte tillämpas i anläggningsredovisningen.</p> <p>Utränga eventuella kvarvarande bokförda värden vid reinvesteringar, samt att aktivera avslutade investeringsprojekt vid rätt tidpunkt.</p>		X		<p>Trafikkontoret har påbörjat en utredning för att identifiera samtliga aktiverade sanerings- och rivningskostnader och tillfälliga anläggningar för att identifiera hur stora fel dessa poster utgör i redovisningen. Den beräknas slutföras under början av 2022.</p>

Revisionsprojekt

Revisionsprojekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 5/2019	<p>Implementering av dataskyddsförordningen</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Utveckla styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen.</p> <p>Informationsklassa sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlingar.</p> <p>Rekommendationer kvarstår.</p>		X		<p>Nämnden har 109 registrerade personuppgiftsbehandlingar varav 50 är systemunika. 37 av dessa är informationsklassade och klassning av resterande pågår. Under 2021 har en organisation säkerställts för att kunna genomföra klassningarna.</p> <p>En årsrapport för 2021 från dataskyddsombudet (DSO) har presenterats som bilaga till nämndens verksamhetsberättelse. Enligt denna har trafikkontoret arbetat efter en handlingsplan under 2021. Merparten av åtgärderna i planen har handlat främst om organisation, roller, ansvarsfördelning och arbetsuppgifter, snarare än konkreta personuppgiftsbehandlingar och konkreta granskningar av dem. Enligt DSO håller trafikkontoret fortfarande på att hitta formen för hur dataskyddsarbetet ska bedrivas.</p> <p>DSO:s årsrapport omfattar sex obligatoriska rapporteringsområden som Personuppgiftsansvarig ("PUA") som ett minimum ska informera sig om årligen. Dessa omfattar registerförteckning, styrdokument, tekniska och organisatoriska åtgärder för personuppgiftsbehandlingar, konsekvensbedömningar, individens rättigheter och personuppgiftsincidenter. Brister har identifierats inom samtliga sex områden, varav två som behöver åtgärdas omgående.</p>
Nr 6/2019	<p>Kontinuitetsplanering</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Utarbeta och implementera kontinuitetsplaner för nämndens tidskritiska åtaganden enligt stadens styrdokument.</p> <p>Genomföra tester och/eller övningar för att säkerställa att kontinuitetsplanerna är funktionella och uppdaterade.</p> <p>Rekommendationerna åtgärdade.</p>	X			<p>Nämnden har under 2020 genomfört utbildning i kontinuitetsplanering för olika funktioner i organisationen som arbetar med verksamhetskritiska områden som t.ex. väg, bro och tunnel och IT. Övriga funktioner som deltagit i utbildningen är informationssäkerhetssamordnare, internrevisor och säkerhetssamordnare.</p> <p>Ett antal av kontorets åtgärdsplaner/kontinuitetsplaner har gått igenom och larmkedjor har testats. Testerna visade att åtgärdsplanerna/ kontinuitetsplanerna var funktionella och uppdaterade. Dock saknades det i vissa fall dokumenterade rutiner.</p> <p>Vissa åtgärder för nämndens tekniska nät har vidtagit för att säkerställa driften av nätet. Det har också genomförts en säkerhetsskyddsanalys. En risk- och sårbarhetsanalys av det tekniska nätet har genomförts under 2021 och en kontinuitetsplan färdigställdes i november.</p>

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektens ansvarstagande. Revisorerna kan

1. tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas,
2. rikta anmärkning,
3. avstyrka att ansvarsfrihet beviljas.

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i allt väsentligt tillfredsställande, delvis tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

I allt väsentligt tillfredsställande Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande	Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning, delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.
- Räkenskaper är upprättade enligt lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömning

Bedömningen är antingen rättvisande eller inte rättvisande.

Rättvisande	Bedömningsmålen är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.
Inte rättvisande	Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.